

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Kulturdepartementet
Enheten för medier och film
103 33 Stockholm

Yttrande över Kulturdepartementets remiss av Presstödsnämndens förslag om utvecklingsstöd till tryckta allmänna nyhetstidningar

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

På uppdrag av Kulturdepartementet har Presstödsnämnden tagit fram ett förslag till en förordning om utvecklingsstöd till tryckta allmänna nyhetstidningar. Det stöd som föreslås utgår från det förslag till omställningsstöd som lämnades i betänkandet Översyn av det statliga stödet till dagspressen (SOU 2013:66) och ska kunna gå till företag som ger ut tryckta allmänna nyhetstidningar (prenumererade eller gratisdistribuerade) i syfte att utveckla elektroniska publiceringstjänster med nyhets- och opinionsmaterial. Flertalet villkor föreslås och samtliga dessa måste vara uppfyllda för att utvecklingsstöd ska kunna lämnas. Insatser som kan vara stödberättigade är bland annat sådana som syftar till redaktionell innehållsutveckling i digitala kanaler och utveckling av digitala affärsmodeller. Maximalt får 40 procent av kostnaderna för insatsen täckas av utvecklingsstödet, men en högre andel kan godkännas om insatsen har särskild betydelse för barn och unga eller de nationella minoriteterna. För att erhålla stöd ska en ansökan lämnas in till Presstödsnämnden och stödmottagaren är skyldig att redovisa hur stödet använts och vilket resultat den stödberättigade insatsen haft. Ett företag som tagit emot stöd kan också enligt förslaget i vissa situationer bli återbetalningsskyldigt. Till förordningen föreslås ett bemyndigande till Presstödsnämnden att meddela de föreskrifter som behövs för verkställighet av förordningen.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

Det anges i Presstödsnämndens underlag till förslaget att uppdraget från Kulturdepartementet syftade till att ge tryckta dagstidningar förutsättningar att utveckla långsiktigt bärkraftiga ekonomiska publiceringstjänster med nyhets- och opinionsmaterial av hög kvalitet. Det framgår vidare av underlaget att förslaget utgår från den tryckta dagspressens stora betydelse för människors tillgång till information och den vikande lönsamhet som drabbat marknaden de senaste åren. Nya sätt att konsumera media och information anges ställa krav på utveckling av både journalistiken och de redaktionella arbetsformerna.

Att dagstidningar och tidningsföretag utvecklar nya tjänster anges i många fall vara avgörande för tidningarnas möjlighet att även i framtiden kunna bidra med nyhets- och opinionsmaterial av hög kvalitet. Av underlaget framgår det att genom stödet, som innebär ett ekonomiskt bidrag, kommer företag att få bättre möjlighet att genomföra de utvecklingsinsatser som är nödvändiga.

Regelrådet finner beskrivningen av syftet med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Som angivits ovan innebär det uppdrag Presstödsnämnden fick att förslaget om utvecklingsstöd skulle utgå från förslaget om omställningsstöd i SOU 2013:66. Det innebär enligt vad som framgår av underlaget att Presstödsnämnden gjort bedömningen att presstödsförordningens (1990:524) definitioner så långt som möjligt bör tillämpas även för utvecklingsstödet i de delar som avser t.ex. definition av dagstidning. Det framgår också att föreslagna stöd ligger nära reglerna i presstödsförordningen där bestämmelser om driftstöd och distributionsstöd finns. De bedömningar som lett fram till förslagens olika delar finns mer eller mindre ingående redogjorda för i underlaget men några uttryckliga beskrivningar av alternativa lösningar finns inte. Det saknas också en beskrivning om effekterna av om ingen reglering kommer till stånd utöver att dagens aktörer inom dagstidningsbranschen sedan några år har vikande annonsintäkter och minskat antal prenumeranter.

Det är tydligt angivet i underlaget att det uppdrag som Presstödsnämnden fått sätter upp vissa ramar för förslaget och hur det kan utformas. Däremot saknas som nämnts ovan tydliga resonemang kring alternativa lösningar på olika detaljer i förslaget. Regelrådet hade till exempel gärna sett utförligare resonemang kring alternativa villkor som ställs upp för att kunna erhålla stöd, vilka som kan omfattas av stödet och stödets storlek.

Regelrådet finner beskrivningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd som bristfällig.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det framgår av det uppdrag Presstödsnämnden fick av Kulturdepartementet att EU:s statsstödsregler ska beaktas i utformningen av förslaget. Ett avsnitt i underlaget beskriver det EU-rättsliga regelverket samt tidigare bedömningar från EU-kommissionen av det svenska presstödet överensstämmelse med det. En redogörelse av hur EU-kommissionen år 2013 resonerade när ett danskt presstöd, som till en del består av ett utvecklingsstöd och som i många aspekter liknar det aktuella förslaget, godkändes finns också i underlaget. Det anges slutligen i underlaget att Presstödsnämndens föreslagna utvecklingsstöd bör kunna godkännas vid en prövning av kommissionen och därmed vara förenliga med EU:s regler om statstöd.

Regelrådet finner att beskrivningen är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Varken en beskrivning av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande eller eventuella behov av speciella informationsinsatser finns att hitta i underlaget till Presstödsnämndens förslag.

Regelrådet finner beskrivningen bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

De företag som kommer att beröras av förslaget anges vara tidningsföretag. Exakt hur många sådana som kan bli aktuella för stödet kan enligt Presstödsnämnden inte beräknas. Det finns dock enligt vad som framgår av underlaget 176 prenumererade dagstidningar och ca 100 gratistidningar som kommer ut med minst 45 nummer per år, och som därmed uppfyller ett av villkoren för att kunna erhålla stöd. Uppgiften om de ca 100 gratistidningarna anges komma från TS Mediefakta. I underlaget beskrivs således antalet tidningar men något försök att beskriva antalet och storleken på de företag som ger ut dessa tidningar görs inte.

Beskrivningen av berörda företag är ytterst kortfattad och knapphändig. Regelrådet saknar uppgifter om de berörda företagen utifrån antal och storlek och anser att Presstödsnämnden inte visat varför sådan information inte gått att få tag på.

Regelrådet finner beskrivningen av de berörda företagen bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

De administrativa moment som tillkommer till följd av förslaget är dels ansökningen, dels återrapporteringen hur stödet använts och resultatet av den insats som stödet användes till. Moment som enligt underlaget kan behöva utföras i samband med ansökan är beräkning av budget och beskrivning av de insatser som stödet ska sökas för. Utförligare information vad detta innebär för företagens tidsåtgång och administrativa kostnader finns inte i underlaget. Det anges dock att närmare preciseringar av momenten är något som tillämpande myndighet får återkomma till när föreskrifter till förordningen ska meddelas.

Det är visserligen bra att det påpekas att närmare preciseringar kommer i framtiden och Regelrådet hoppas att det innebär mer detaljerade beskrivningar av hur de administrativa kostnaderna förändras för företag. Däremot är det Regelrådets bedömning att en utförligare beskrivning än den som nu finns i underlaget hade varit möjlig redan i detta skede.

Regelrådet finner beskrivningen bristfällig.

Andra kostnader

Det framgår av underlaget att det kan bli aktuellt att en oberoende revisor granskar den återrapportering som företagen ska lämna till Presstödsnämnden. Någon närmare information om vad denna kostnad kan uppgå till eller i vilka fall det kan bli aktuellt att anlita en sådan framgår dessvärre inte.

Regelrådet finner beskrivningen bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Av underlaget till förslaget framgår det att samtliga tryckta tidningar som uppfyller kraven att vara en allmän nyhetstidning har rätt till stödet. Stödet bedöms leda till att tidningarnas konkurrenskraft ökar och det förbättrar också deras förutsättningar att fortsätta publicera nyhetsförmedling, samhällsbevakning och opinionsbildning.

Regelrådet anser att den bedömning som Presstödsnämnden gör om påverkan på tidningarnas konkurrenskraft hade kunnat utvecklas. T.ex. om det är någon typ av tidningsföretag som kommer gynnas särskilt av förslaget och hur små företag påverkas av förslaget.

Regelrådet finner beskrivningen av hur konkurrensförhållandena påverkas bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Presstödsnämnden anser, enligt vad som framgår av underlaget, att förslaget kommer att få positiva konsekvenser för de företag som söker. För dessa blir det nya stödet ett ekonomiskt bidrag som innebär en möjlighet att få stöd till nödvändig utveckling. Det anges dock att det totalt kommer att röra sig om begränsade belopp som inte i sig självt täcker de utvecklingsbehov som finns. Det framgår vidare av underlaget att det inte finns något tak för hur mycket stöd ett företag kan erhålla men att Presstödsnämnden bedömer att 35 miljoner kronor per år är en rimlig nivå på den ekonomiska ramen för stödet. Det är samma storlek på ram som framfördes i betänkandet SOU 2013:66.

Regelrådet finner beskrivningen godtagbar.

Särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges i underlaget att utformningen av förslaget tar hänsyn till möjligheten för samverkan mellan stora och små företag. Det anges också att det ankommer på den myndighet som kommer att meddela närmare föreskrifter om utvecklingsstödet att formulera bestämmelserna på ett sätt så det inte innebär för stor administrativ börda för små företag.

Regelrådet finner beskrivningen godtagbar.

Sammantagen bedömning

Underlaget till Presstödsnämndens förslag har av Regelrådet ovan i flertalet delar ansetts bristfälligt. Bland annat saknar Regelrådet information om hur många företag som berörs och storleken på dem. Ytterligare en brist är att de administrativa moment som förslaget innebär för företagen är allt för kortfattat beskrivna. Sammantaget finner därför Regelrådet att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 24 juni 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist, ordförande, Leif Melin, Eleonor Kristoffersson och Samuel Engblom. Ärendet föredrogs av Gustaf Molander.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Gustaf Molander
Föredragande